

Nye Samhald

Åsa Oltedal Kvalvik skrev historien om gamle Samhall og nye Samhald til Samhalds 50-års jubileum i 1999. I det følgende har jeg sammefattet noe av det hun skrev om nye Samhald:

Oltedal Vel ble stiftet i 1945. De kom fram til at bygda trengte et nytt og større forsamlingslokale. De fikk en tomt på Moen, på Stavanger Elektrisitetsverks eiendom, og planene kunne nå realiseres. Det var ikke lett å få tak i material rett etter krigen. Man måtte blant annet ty til reisverk fra gamle revegårder fra Edland. Huset som reiste seg ble stort – hele 250 kvadratmeter i én etasje. Allerede i februar 1949 kunne huset tas i bruk.

På begynnelsen av 1960-tallet ble det satt i gang innredning av kjelleretasjen. I det som kalles Litlesalen måtte en foreta store endringer. De bærende trebjelkene som gulvet i Storesalen hvilte på hadde for stort spenn. Når det ble danset i Storesalen, måtte man sette under støtter under takbjelkene i Litlesalen. De gamle trebjelkene ble nå erstattet med jernbjelker.

Det har blitt utført mye dugnadsarbeid på Samhald opp gjennom årene. I 1984 ble det skiftet tak og i 1998 ble det lagt nytt furugolv i Storesalen. Begge eksempler på store dugnadsarbeid for å ivareta bygget som Oltedals storstue.

Kinoen begynte tidlig på gamle Samhall og fortsatte på nye Samhald i mange år. Det var filmer for voksne hver søndag og for barn annenhver onsdag. Frammøtet var godt fram til midten av 1960-tallet. Da hadde TV, og etterhvert video, gjort sitt inntog – og da var ikke kinoen så populær lenger. I 1988 ble kinoen i Oltedal lagt ned for godt. Den gamle framviseren er nå utstilt på Stavanger Museum.

Samhald var også i bruk som bibliotek fra 1949 og til slutten av 1960-tallet. Ellers har huset blitt flittig brukt til ulike fysiske aktiviteter. Da den nye skolen i bygda stod ferdig på begynnelsen av 1980-tallet ble de fleste slike aktiviteter lagt dit. En tradisjonsrik familiefest er turnoppvisningen i begynnelsen av desember. Den foregår fremdeles på Samhald.

Foruten dansetilstelninger vil nok huset huskes av mange for de store juletefestene. Fram til den nye skolen kom var det Samhald som var stedet for juletefest. Grana var et vakkert syn der det stod pyntet midt i salen og gikk fra gulv til tak. Elevene stod for underholdningen med opplesing, sang og skuespill. Huset var stappfullt; nesten hele bygda var samlet på disse festene. Og her lar vi Åsas egne ord om gangen rundt juletreet: *”Ein må ikkje gløyma noko av det viktigaste, gangen rundt juletreet. Farten på dei mange ringane auka og minka alt etter sangane. På dei raskaste var det ikkje godt å vera liten. Dei store langa berre av stad med dei små på slep. Bakkekontakten var borte, her var det berre å klamra seg fast. Då ringen stoppa opp, fór mang ein liten skjenande bortover golvet.”*

Huset er fremdeles i flittig bruk. Det har vært bygdas storstue i over 100 år og har opplevd mye gjennom alle disse årene. Hvis veggene kunne tale ville det vært mye å fortelle om...